

⌘ HET MEISJE VAN DER GAAG ⌘

DOOR

NANNIE VAN WEHL

HET zal wel dertig jaar geleden zijn, dat ik, als heel jong meisje, geabonneerd was op de Hollandsche Lelie, lief meisjesblad toentertijd. Toen was de „Vrouwenbeweging” in haar opkomst en de redactrice, Anna de Savornin Lohman, waarschuwde, vaak op geestige wijze, tegen de excessen.

De vrouwen van toen vroegen naar meer vrijheid van beweging, naar zelfstandigheid, naar al die schoone zaken, die wij nu al zóó lang en zóó geheel bezitten, dat we er totaal aan gewend raakten. Dat een meisje nu naar het Gym gaat, het is de gewoonste zaak ter wereld. Maar *ik* heb de eerste vier of vijf meisjes zien komen op het oude Gym, in Den Haag, in dat oude gebouw op den hoek van het Hooge Westeinde en de „Vliersteeg” en *ik* mocht nog niet eens zonder mannelijk geleide een avond van de Alliance¹⁾ bijwonen, want een meisje alleen — in ’t publiek — foei!

Toch maakten sommigen het toen dadelijk te dol, wat betreft kleedij, manieren, gewoonten. En de meisjes schijnen toen opeens zooveel te zijn uitgegaan, dat ze nooit meer tijd hadden voor haar eigen moeders. Als die eens wat aan haar vroegen, werden ze afgescheept: geen tijd, lezing over theosofie, avond van de debatingclub, thee bij mevrouw X, waar enkele Engelsche suffragettes zullen komen vertellen van haar strijd en haar lot-gevallen.

In een allergeestigst vers hekelde Anna de Savornin Lohman dezen wan-toestand: dat de moeder altijd achter het net vischte. De dochter was heel welwillend: „O ja, mama, ik heb geen tijd, maar —”

En dan kwam het refrein, dat me nooit uit de gedachte is gegaan:

„Maar ik weet een meisje van der Gaag,
Die doet dat zeker graag.”

Nu heb ik zelf een dochter, die o zoo heerlijk en dol gezellig met me uit kan gaan. Ik wil toch óók wel eens een verzetje hebben. Maar ja, heel vaak heeft ze heusch geen tijd. En dan weer zou ze eigenlijk wel tijd hebben, als ze maar niet zooveel vooruit had afgesproken. En toen had ik onlangs weken lang,

¹⁾ Alliance Française of Fransche Vereeniging, Fransch Verbond. Een vereeniging die tot doel heeft het bestudeeren en beoefenen van de Fransche taal. De Vereeniging geeft mooie kunstavonden, waarop door Fransche kunstenaars in het Fransch wordt voorgedragen, of gezongen of tooneel gespeeld.

HET MEISJE VAN DER GAAG

227

waarin ik zoo goed als niet lezen, schrijven en naaien mocht en kon. En veel behoefte had aan de lucht. En dan vroeg ik zoo: „Kan je tusschen den middag eens een half uur mee stappen? Gaan we vanmiddag eens daar of daar theedrinken? Ben je vooral vanavond thuis, want dan zit ik heel alleen bij de kachel, met mijn handen in mijn schoot.”

En toen merkte ik pas, hoe vaak ze nièt kon. Ja, toen moest „het meisje van der Gaag” komen. En die kwam ook wel, en ook weleens niet. Want vaak kon „het meisje van der Gaag” ook al niet. En als ik dan zoo met mijn dochter overlegde en ze ried me die of die aan, moest ik dikwijls hardop lachen, dat alles nog zoo was als dertig jaar geleden:

„Maar ik weet een meisje van der Gaag,
Die doet het zeker graag.”

Gisterenavond ben ik met het meisje van der Gaag naar een concert geweest. Een bekende vroeg me: „is dat je dochter, stel me eens voor.” Ik deed heel netjes en ernstig, maar van binnen zei het in me: „Het is het meisje van der Gaag, dat het graag doet.”

Morgen ga ik winkelen met het meisje van der Gaag. Ach ja, mijn dochter heeft het heel druk, is heel bezet, dat ’s ongetwijfeld waar. En jullie hebben ’t allemaal heel druk, bent allemaal heel erg bezet, maar — laat het meisje van der Gaag nu toch niet te vaak moeten verschijnen. Denk er niet *al* te makkelijk over. Wij moeders, we willen met *jullie* gezellig zijn. De meisjes van der Gaag zijn heel lief en heel geschikt. O, wat dat betreft, mijn dochter mag wel voorzichtig zijn; in de meisjes van der Gaag ontdek ik vaak méér diepte, méér warmte dan in mijn eigen kind, maar het blijven de meisjes van der Gaag en ik wil haar zoo nu en dan bij me hebben. Ik wil, als ze nog wat ouder is, met haar naar Parijs gaan, naar ’t Parijs van Versailles en Trianon en Malmaison, naar ’t Parijs van de Sacré-Coeur en van Père-la-Chaise. Maar als ik in dien tijd teveel met het meisje van der Gaag ben uit geweest, dan wil ik het misschien niet meer.

Als je moeder je wat voorstelt, in ’t wel drukke leven, heusch, we weten ’t wel, wij moeders, haal er ’t meisje van der Gaag niet te gauw bij. Scheep nooit je moeder zonder noodzaak af met de historische woorden van zóó-veel jaren terug:

„Maar ik weet een meisje van der Gaag,
Die doet het zeker graag.”